

Požar v Kemisu otežil ravnanje z nevarnimi odpadki

Tudi če zapremo Kemis, nevarni odpadki ne bodo kar čudežno izginili, opozarjajo poznavalci. Zanje je treba najti dolgoročneje rešitve.

Andreja Šalamun

Po podatkih Eurostata smo v 2015 največ nevarnih odpadkov izvozili v Avstrijo (32.279 t), Nemčijo (14.988 t), na Poljsko (10.096 t), v Italijo (478 t) in v Francijo (99 t).

Popolna odvisnost od tujine na področju prevzema nevarnih odpadkov ima lahko nepopravljive posledice za gospodarstvo.

»Ob nesreči v Kemisu se je pokazalo, da smo v Sloveniji, kar se ravnanja z odpadki tiče, izjemno ranljivi,« pravi Janja Leban, direktorica službe za varstvo okolja na Gospodarski zbornici Slovenije (GZS). Naša država namreč nima zadostne infrastrukture za ravnanje z odpadki, še zlasti ne za ravnanje z nevarnimi odpadki, zato smo odvisni od zmogljivosti v drugih državah, pove Lebanova. »A zmogljivosti v drugih državah so omejene in zelo zasedene, hkrati pa ti objekti prednostno prevzemajo odpadke iz lastnih držav,« pravi Lebanova in doda, da je ravno zaradi tega Slovenija na področju ravnanja z nevarnimi odpadki zelo ranljiva.

»Nemoteno poslovanje gospodarstva, kjer ti odpadki nastajajo, in tudi javnih služb (komunala) je odvisno od zmožnosti priprave odpadkov v Sloveniji in pogojev za iznos ter zmogljivosti naprav in drugih pogojev za prevzem odpadkov v drugih državah,« pove Lebanova. Opozori, da lahko popolna odvisnost od tujine pomeni veliko omejitev, visoke stroške in prinese nepopravljive posledice za gospodarstvo. »Menimo, da bi država morala zagotoviti pogoje za ustrezno infrastrukturo na področju ravnanja z odpadki, torej za njihovo predelavo in energetske izrabo oziroma sežig,« pravi Lebanova.

Kaj pravi zakonodaja?

Nevarni odpadki nastajajo tako v gospodinjstvih kot v industriji. Zbiranje nevarnih odpadkov iz

gospodinjstev je urejeno v okviru izvajanja obvezne občinske gospodarske javne službe zbiranja komunalnih odpadkov, pojasnjujejo na ministrstvu za okolje in prostor (MOP). Izvajalec javne službe mora omogočiti prepuščanje nevarnih komunalnih odpadkov v premični zbiralnici ali zbirnem centru.

Medtem pa nevarne nekomunalne odpadke, ki nastanejo v industriji, imetniki oddajajo osebam, ki so vpisane v evidenco zbiralcev ali imetnikom okoljevarstvenega dovoljenja za obdelavo teh odpadkov.

Zbrane odpadke začasno skladiščijo

Naloga družbe Ekol je na primer nadzorovano ravnanje z nevarnimi in nenevarnimi odpadki, ki nastanejo pri različnih povzročiteljih. Med nenevarne odpadke, ki jih zbira Ekol, sodijo odpadna jedilna olja, med nevarne pa izrabljene baterije, odpadna motorna olja, iztrošeni oljni filtri ali naoljene krpe, iztrošeni svinčeni akumulatorji in druge vrste baterij. »Ti izdelki v trenutku izrabe sodijo v kategorijo nevarnih odpadkov, podjetje Ekol pa poskrbi za to, da se jih iz okolja odstrani na ustrezen in zakonsko predpisan način,« povedo v omenjeni družbi.

Vse zbrane nevarne odpadke, neobdelane in obdelane, v Ekolu ustrezno začasno skladiščijo, nato pa jih organizirano odvažajo pooblaščenim obdelovalcem odpadkov v Sloveniji (izrabljene svinčeve akumulatorje prevzema in predeluje TAB Mežica) ali v drugih evropskih državah v nadaljnjo predelavo ali uničenje (zlasti v Avstrijo, Francijo in Nemčijo). V letu 2016 je družba prevzela 12.911 ton odpadkov, v nadaljnje ravnanje oziroma predelavo pa oddala 12.777 ton odpadkov.

Po požaru na Vrhniki veliko več dela

Po nesreči v Kemisu so v Ekolu že v drugi polovici maja zaznali povečano povpraševanje za prevzem odpadkov. »Po zapolnitvi zmogljivosti pri prevzemnikih je občasno prihajalo tudi do zavračanja prevzema novih odpadkov. Poleg tega je pridobivanje dovoljenj za čezmejno premeščanje odpadkov postalo dolgotrajnejše, posledica česar je bila občasna daljša hramba nevarnih odpadkov na lokacijah zbiralcev in

Foto: Depositphotos

je pomenilo višje stroške za povzročitelje teh odpadkov,« pojasnjujejo v Ekolu.

Kam z nevarnimi odpadki?

Tudi na okoljskem ministrstvu priznavajo, da je nesreča v Kemisu sprožila veliko negodovanja in pritožb javnosti. »Ker podjetje Kemis ne deluje, se je za povzročitelje nevarnih odpadkov pojavil problem, kam z nevarnimi odpadki, ki ostajajo na dvoriščih teh povzročiteljev in predstavljajo nevarnost za okolje.«

»Odpadke lahko prevzemajo zbiranci in predelovalci odpadkov, ki imajo za določeno vrsto odpadka za to ustrezno potrdilo za zbiranje in/ali okoljevarstveno dovoljenje za predelavo,« pravijo na ministrstvu. Kemis lahko še vedno izvaja čezmejno pošiljanje odpadkov, in sicer na način, da jih v obrat za predelavo oz. odstranjevanje prepelje direktno od povzročiteljev, če je pridobil vsa potrebna soglasja. »Družbe se same odločijo, kdo bo zanje odvažal odpadke oz. v njihovem imenu urejal postopek,« pojasnijo na ministrstvu.

Na Kidričevem prenovljen center za ravnanje z odpadki

Nevarne odpadke prevzema in odvažata tudi družba Saubermacher Slovenija. »Nevarne odpadke iz industrije zbiramo v skladu s pogodbami, ki jih imamo s posameznimi podjetji tekom celega leta, medtem ko pri gospodinjstvih enkrat do dvakrat na leto izvedemo posebne zbiralne akcije, tudi s hčerinskimi podjetji, kjer gospodinjstva pozovemo, da na za to posebej določenih lokacijah oddajo nevarne odpadke,« pove Rudolf Horvat, direktor omenjene družbe.

Količina zbranih nevarnih odpadkih iz industrije in gospodinjstev na letni ravni niha. Vseh skupaj na leto zberejo okoli 45.000 ton, ki jih predelajo v prenovljenem Centru za ravnanje z nevarnimi odpadki v Kidričevem, pove Horvat. V centru lahko predelajo do 51.000 ton nevarnih odpadkov letno in velja za enega

najbolj sodobnih centrov pri nas. »Nevarne snovi, kot so kisline, lužine, olja, odpadki iz delavnic, mulji pri odstranjevanju barv in lakov, pa tudi onesnažena zemlja, se na približno 8.100 m² skladišči, pripravljajo in delno obnovijo za ponovno uporabo,« pove Horvat.

Pogrešajo rešitve doma

»Za delovanje področja zbiranja in obdelave nevarnih odpadkov je treba odpadke pravočasno obdelati in pripraviti na končno odstranjevanje v tujini. Rešitve za odstranitev slednjih v Sloveniji namreč skorajda ni,« opozori Horvat. Saubermacher Slovenija odpadke obdeluje v centru v Kidričevem, nekaj pa tudi v podjetju Ekologija v Škofji Loki. »Kasneje gredo ti odpadki na končno odstranjevanje v centre, ki jih ima naša matična družba Saubermacher v Avstriji. Po nastali situaciji v podjetju Kemis je bilo tako za nas ključnega pomena sodelovanje prav na področju pospešitve postopkov za pridobivanje izvoznih dovoljenj za izvoz nevarnih odpadkov s strani pristojnih institucij,« pravi sogovornik, ki je prepričan, da so bile posledice požara v Kemisu »zaskrbljujoče tudi za nadaljnje poslovanje industrije, zdravstva, komunalnih institucij ipd.«

Po mnenju Horvata so nevarni odpadki »tema, ki si zasluži posebno pozornost in skrb, tako za dobrobit ljudi kot tudi okolja. Za zagotovitev varnosti pri prevzemu nevarnih odpadkov ter za delovanje celotnega sistema je potrebna zelo dobra koordinacija med industrijo, prevzemniki in obdelovalci odpadkov ter državnimi uradniki oz. organi,« opozarja Horvat.

Poudarja, da mora »celoten proces potekati nemoteno, sicer lahko pride do velike poslovne škode zaradi pomanjkanja zmogljivosti odstranjevanja nevarnih odpadkov, ki se lahko pokaže na vseh področjih«. Izpostavi zastoje v industriji, pri obravnavi bolnikov v bolnišnicah in težave pri oddajanju nevarnih odpadkov iz gospodinjstev.« gg

»Za zagotovitev varnosti pri prevzemu nevarnih odpadkov ter za delovanje celotnega sistema je potrebna zelo dobra koordinacija med industrijo, prevzemniki in obdelovalci odpadkov ter državnimi uradniki oz. organi,« opozarja Rudolf Horvat, direktor Saubermacher Slovenija.

V CČN DOMŽALE - KAMNIK V APRILU IZOBRAŽEVANJE ZA OPERATERJE ČISTILNIH NAPRAV S PROF. HENRIJEM SPANJERSOM

Dvodnevna interaktivna strokovna delavnica 'Modeliranje procesov čiščenja odpadne vode', 12.–13. april 2018

V prostorih JP CČN Domžale – Kamnik bo v aprilu potekala zanimiva strokovna delavnica za operaterje čistilnih naprav na temo vodenja procesov čiščenja odpadne vode, ki jo bo vodil vrhunski strokovnjak iz Nizozemske, prof. Henri Spanjers. Vključevala bo praktično in teoretično usposabljanje, da bi inženirji in upravljalci lahko lažje sprejemali procesne odločitve za doseganje optimizacije in izboljšanje rezultatov čiščenja odpadnih voda. S pomočjo modelnih simulatorjev čistilnih naprav BioWin, ki delujejo podobno kot simulatorji letenja, se bodo seznanili z različnimi konfiguracijami procesov čiščenja, kar jim bo koristilo pri vodenju čistilnih naprav ter zmanjševanju stroškov investicijskega vzdrževanja in obratovanja. Izobraževanje bo potekalo v angleškem jeziku, posebno predznanje modeliranja pa ni potrebno. Več informacij: www.ccn-domzale.si.

JAVNO PODJETJE
CENTRALNA ČISTILNA NAPRAVA
DOMŽALE-KAMNIK d.o.o.

T: +386 (0)1 724 65 00
E: info@ccn-domzale.si
W: www.ccn-domzale.si
A: ŠTUDJANSKA 91,
1230 DOMŽALE,
SLOVENIJA

Kupi odpadnih sveč so vse večji

Težave zaradi (ne)prevzemanja odpadnih nagrobnih sveč se vlečejo že od leta 2012 in jim ni videti konca.

Andreja Šalamun

Na Žalah so v letu 2012 oddali 175 ton odpadnih sveč, leta 2013 121 ton, leta 2014 131 ton, leta 2015 220 ton, leta 2016 139 ton in lani 119 ton.

Prevzemniki odpadne sveče predajo predelovalcem, ki nato iz sveč pridobijo surovine za ponovno uporabo.

»Težave na področju odpadnih sveč so se pojavile že kmalu po tistem, ko smo začeli sveče neposredno predajati pooblaščenim podjetjem. Pred tem smo jih namreč vozili na deponijo na Barje,« pravi Robert Martinčič, direktor podjetja Žale, kjer sveče predajajo shemam Prons, Interseroh in Sveko. »Pri prevzemu naročila se pooblaščenim podjetjem med seboj obveščajo oz. usklajujejo, kdo bo opravil prevoz. Rezultat tega pa je nekontinuiran odvoz sveč, kar pomeni, da se odpadne nagrobne sveče skladiščijo na naši deponiji.« Deponija je, kljub temu, da je dvakrat večja zahtev, ves čas prepolna. »Na zalogi je namreč še vedno več kot 500 m³ odpadnih nagrobnih sveč, s tem, da je to le količina na deponiji. Na pokopališču je še 140 zabojnikov po 1,1 m³, ki jih moramo še sprazniti,« je konkreten Martinčič.

»Največja potencialna nevarnost je možnost samovžiga skladiščenih sveč in razširitev požara na nadstrešek na zbirnem prostoru,« pravi Martinčič, ki opozarja na drugo nepotrebno dodatno delo zaradi sveč. »Ves čas jih je treba prekladati, saj se iz kupa valijo na pot in zapirajo dostop iz našega objekta na Tomačevski cesti na pokopališče. Vosek v njih se zaradi vročine topi in zleplja z asfaltom. Ko čezenj zapelje vozilo, se prilepi na kolesa in raznaša po poteh. Poti je treba ves čas dodatno posipati in čistiti. Veliko dela je tudi s komuniciranjem s pooblaščenimi podjetji in prošnjami, da naj vendarle odpeljejo skladiščene sveče,« našteje Martinčič.

V začasnih skladiščih preveč sveč

Da področje ni dovolj urejeno in da največje težave nastajajo zaradi neprevzemanja odpadnih sveč, se strinjajo tudi v družbi Simbio Celje, ki kot izvajalka gospodarske javne službe ravnanja z odpadki zbira odpadne sveče v 12 občinah celjske regije. »Ta problem se vleče že od leta 2012, ko nekatera podjetja, pooblaščenim za prevzem odpadnih sveč, sveč niso prevzela, zaradi česar so se te začele kopičiti v naših začasnih skladiščih, ki so dimenzionirana samo za začasno 14-dnevno skladiščenje,« pravijo.

Prepričani so, da je vzrokov za neprevzemanje več, »poglavitna pa sta neevidentirano dajanje sveč na trg (črni trg) ter prenizka svečarina, ki ne pokriva vseh stroškov sistema ravnanja z odpadnimi svečami. Situacija se je še zaostila v lanskem letu, ko je bil v požaru uničen eden od edinih dveh obratov za predelavo odpadnih sveč v Sloveniji,« pravijo v omenjeni družbi.

Odgovorni tisti, ki jih dajo na trg

Ravnanje z odpadnimi svečami je organizirano po načelu podaljšane odgovornosti proizvajalca, kar pomeni, da morajo proizvajalci, pridobitelji (če se nagrobne sveče pridobijo iz držav EU) in uvozniki (če se nagrobne sveče pridobijo iz tretjih držav), za nagrobne sveče, ki jih dajejo na slovenski trg, na svoje stroške zagotoviti zbiranje odpadnih nagrobnih sveč od izvajalcev javne službe in upravljavcev pokopališč ter za zbrane odpadne nagrobne sveče na svoje stroške zagotoviti predelavo.

Upravljavec pokopališča mora zagotoviti, da se odpadne nagrobne sveče zbirajo ločeno od drugih odpadkov, zbrane sveče pa oddaja izvajalcu občinske javne službe zbiranja ločeno od drugih odpadkov oziroma neposredno zbiralcu, kadar površina pokopališča presega 15 hektarjev, pravijo na ministrstvu za okolje in prostor (MOP).

Trenutno so zavezanci združeni v štirih skupnih načrtih, in sicer v Sveko, Prons, Zeos in Interseroh, katerih obveznost je prevzemanje odpadnih sveč v deležu, ki ga pokrivajo zavezanci, vključeni v posamezni skupni načrt. Družbi Sveko in Prons pokrivata kar 80 % zavezancev.

Foto: Žale

Ostane jim zgolj opozarjanje

»Kaj več, kot da opozarjamo, ne moremo narediti,« odgovarjajo v Simbio Celje. Aktivno se vključujejo v pripravo predpisov, a so velikokrat preslišani. »Prav tako preko Zbornice komunalnega gospodarstva MOP že več let opozarjamo na težave in nedelovanje sistema. A ministrstvo do sedaj ni ukrepalo, tako da se težave z neprevzemanjem odpadnih nagrobnih sveč le še stopnjujejo,« pojasnijo. Težave so poskušali reševati že leta 2013, ko so poslali prijavo o neprevzemanju odpadnih nagrobnih sveč (ONS) na Inšpektorat RS za kmetijstvo in okolje, »po tem, ko smo nosilce shem večkrat pozvali, naj zbrane količine ONS prevzamejo«.

Zaradi nedoločenih prevzemnih deležev odrejanje prevzema ni mogoče

Januarja lani je Zbornica komunalnega gospodarstva GZS na MOP poslala poziv za rešitev težav glede skladiščenja in prevzemanja ONS ter ostalih frakcij. »V odgovoru ministrstva, ki ga je poslalo marca lani, je navedeno, da inšpekcija glede ONS vodi ugotovljeni postopek, ki še ni zaključen, v vsakem primeru pa ugotavlja, da inšpektorat nima pravne podlage za odrejanje prevzema ONS zbiralcem, ker pristojni organ ni določil deleža za posamezne družbe iz sheme,« pravijo v Simbio Celje.

»Zbiralci naj bi prevzeli ONS od izvajalcev javne službe skladno z deleži iz Uredbe o ravnanju z ONS, ki jih pristojno ministrstvo objavi na spletnih straneh. Ker deleži niso določeni, odrejanje prevzema zbiralcem ni možno. 14. 6. 2017 je GZS na MOP naslovila poziv k reševanju problematike neprevzema ONS, kjer so navedli nekaj letošnjih formalnih opozoril na pristojne službe. V dopisu inšpekcija navaja tudi, da od pristojnih vedno dobijo isti odgovor, in sicer, da je zakonodaja slaba in da ni mogoče urediti razmer, da bi sistem prevzemanja odpadnih sveč potekal nemo-teno,« pravijo v Simbio Celje.

»Če pri tem ne bo uspešna in bo naš zbirni prostor za odpadne nagrobne sveče premajhen, sheme pa sveče ne bodo začele odvažati, bomo posledično tudi mi prisiljeni prenehati prazniti zabojsnike na pokopališču Žale in o nastalem stanju obvestiti obiskovalce pokopališča in sredstva javnega obveščanja,« opozarja Martinčič.

V 7 letih zbrali skoraj 16.000 ton odpadnih sveč

V družbi Saubermacher Slovenija so za sheme Prons, Interseroh in Zeos v zadnjih sedmih letih zbrali 15.850,86 ton odpadnih sveč. »Pri nas se količina zmanjšuje, ker imajo tri sheme, za katere zbiramo omenjene sveče, manjši delež. Večji razlog pa je tudi kampanja ministrstva za okolje »prižgimo svečo manj« pred leti, ki je nastala zaradi neizpolnjevanja obveznosti zbiranja 4. sheme in posledično kopičenja zaloga odpadnih nagrobnih sveč v komunalnih podjetjih. S tega naslova je še danes nepobranih okrog 800 ton odpadnih sveč,« pove Rudolf Horvat iz Saubermacher Slovenija. Odpadne nagrobne sveče sta v Sloveniji predelovali podjetji Ekoplastkom v Ljutomeru in Plastkom v Jesenicah, od julija lani pa zaradi požara v Ekoplastkomu le še Plastkom. [gg](#)

Iz naslova neizpolnjevanja obveznosti zbiranja 4. sheme je še danes nepobranih okrog 800 ton odpadnih sveč, kar pomeni, da imajo komunalna podjetja težave s skladiščnimi zmogljivostmi.

Ravnanje z odpadnimi nagrobnimi svečami

leto	Nagrobne sveče dane na trg* (v kg)	Odpadne nagrobne sveče (v kg)**		
		Prevzete/zbrane	Predobdelava (R12/R13)*	Reciklaža (R3)
2016	6.472.337	2.466.070	2.430.811	2.521.666
2015	6.359.350	2.421.420	2.357.761	2.162.680
2014	6.532.330	2.862.596	1.929.938	816.507
2013	5.900.509	3.377.288	2.739.051	3.396.069
2012	971.951	2.409.150	3.537.484	1.934.599
2011	6.339.997	2.660.170	248.383	1.018.279
2010	6.856.464	2.361.970	49.521	821.205

Vira: *Carinska oziroma Finančna uprava RS, **letna poročila nosilcev skupnih načrtov ravnanja z odpadnimi nagrobnimi svečami

3 Tav d.o.o.

Germova ulica 9
8000 Novo mesto
www.3tav.si; info@3tav.si
01/524 0 510

Smo uveljavljena slovenska družba s področja razvoja informacijskih rešitev za srednja in večja podjetja. Po meri naših uporabnikov smo razvili informacijski sistem 1521, ki podpira vse poslovne procese v podjetju.

FINANCE IN RAČUNOVODSTVO TER NADZOR TERJATEV

PLAČE IN KADRI

MATERIALNO SKLADIŠČNO

PROIZVODNJA S PRODAJO

MASOVNI OBRAČUN STORITEV (komunalne storitve, plin, ogrevanje)

POSLOVNA ANALITIKA

Smo med vodilnimi v Sloveniji na področju masovnega obračuna storitev energije (plin, elektrika, ogrevanje) in komunalnih storitev.

Ostale programske rešitve:

- Elektronski dokumenti (e-fakture, e-izvršbe in ostalo)
- GIS sistem
- Poročilni sistem in podpora odločanju
- Povezave z drugimi informacijskimi sistemi (SAP, GIS sistemi, dokumentni sistemi, sistemi za popis števec in podobno)
- Integracija informacijskih sistemov
- Internetne aplikacije za končne uporabnike (spletni portal za sporočanje in spremljanje porabe različnih energentov, pregled izdanih faktur, obveščanje strank ...)
- Podpora brezpapirnem poslovanju
- Pripravljeni na GDPR uredbo

Gradnja sežigalnice bi bistveno podražila ravnanje s komunalnimi odpadki

Študija, ki jo je naročilo ministrstvo za okolje in prostor, kaže, da so v Sloveniji obstoječe zmogljivosti za energetske predelavo komunalnih odpadkov večje od potreb, ki jih imamo na tem področju. V gospodarstvu se s tem ne strinjajo.

Andreja Šalamun

Omenjeno študijo je ministrstvo za okolje in prostor (MOP) predlani naročilo, da bi preverilo možne potencialne zmogljivosti za termično uporabo komunalnih odpadkov v naši državi. Kot pojasnjujejo na ministrstvu, »študija identificira potencialne slovenske naprave za termično obdelavo komunalnih odpadkov in analizira možnosti za sežig oziroma so-sežig komunalnih odpadkov v njih. Ugotavlja, da so v študiji ocenjene obstoječe zmogljivosti za energetske predelavo komunalnih odpadkov večje od potreb, ki jih ima Slovenija glede na ocenjeno energetsko vrednost za energetske predelavo razpoložljivih gorljivih frakcij komunalnih odpadkov.«

Študija ugotavlja, da imamo v naši državi »dovolj potencialnih zmogljivosti v obratujoči sežigalnici odpadkov ter v obratujočih velikih kurilnih napravah in industrijskih pečeh, vendar teh potencialov zaradi različnih vzrokov, kot so ureditve prostorskih načrtov, pridobitve okoljevarstvenih dovoljenj, tehničnih rešitev in družbene sprejemljivosti, ni mogoče v celoti izkoristiti v kratkem času«.

»Gradnja sežigalnice z vhodno toplotno močjo goriva iz odpadkov, ki ne presega 150 megavatov (MW) in katere celotni izkoristek presega 65 odstotkov (vključitev v daljinski sistem ogrevanja), pomeni relativno drago možnost obdelave komunalnih odpadkov in bi bistveno podražila ravnanje s komunalnimi odpadki v Sloveniji,« pravijo na ministrstvu.

Pogrešajo vire za termično izrabo komunalnih odpadkov

A dr. Marinka Vovk, direktorica Okoljsko raziskovalnega zavoda, ki se z odpadki in okoljem ukvarja že približno dve desetletji, opozarja, da imamo virov za termično izrabo industrijskih odpadkov v Sloveniji res dovolj, nimamo pa dovolj virov za termično izrabo komunalnih odpadkov iz gospodinjstev. »Tega ne

morejo urejati podjetja, saj gre za javno službo,« pravi sogovornica, ki opozarja, da smo z zaključkom prejšnje finančne perspektive zamudili trenutek, ko bi lahko s pomočjo evropskih sredstev zgradili objekte za termično izrabo odpadkov.

Trenutno komunalne odpadke iz gospodinjstev termično obdelujejo samo v Toplarni Celje, ki jo upravlja Energetika Celje. Celjska toplotna sežig sprejema nenevarne odpadke iz savinjske regije (lahka frakcija in blato iz čistilne naprave), ki jih predhodno obdelajo v Regijskem centru Celje v Bukovžlaku. Tehnična zmogljivost naprave je ocenjena na 40.000 ton odpadkov letno, v devetih letih delovanja pa so v Celju termično obdelali okoli 200.000 ton odpadkov, s čimer so prihranili okoli 400.000 kubičnih metrov deponijskega prostora, proizvedli več kot 234.000 megavatnih ur (MWh) toplotne energije in več kot 46.000 MWh elektrike, so nedavno navedli v omenjenem podjetju.

Dovoljenje za termično obdelavo imajo tudi druga posamezna podjetja, ki pa predelujejo predvsem lastne industrijske odpadke. V letu 2016 so po podatkih MOP v teh družbah termično obdelali 188.577 ton odpadkov.

Zadnji podatki ministrstva za okolje kažejo, da je bilo v letu 2015 na postopke termične obdelave v Avstrijo odpeljanih najmanj 41.693 ton odpadkov.

Foto: Deposiphotos

Foto: Saubermacher

»V Sloveniji so zmogljivosti sežigalnic nevarnih odpadkov, ki nastajajo tako v podjetjih kot tudi v gospodinjstvih in drugje, močno omejene,« opozarjajo v Leku.

V Leku količino nevarnih odpadkov zmanjšujejo, za del pa poskrbijo v lastni sežigalnici.

»Popolna odvisnost od tujine lahko za rast in razvoj gospodarstva pomeni precejšnje omejitve,« je prepričan Slavko Zupančič, vodja Službe varstva okolja v Krki.

Pošiljajo jih v Avstrijo

Kar nekaj slovenskih odpadkov gre na termično obdelavo v Avstrijo, za storitev pa je treba plačati. Po zadnjih podatkih okoljskega ministrstva (ti so za leto 2015) je bilo na postopke termične obdelave v Avstrijo prepeljeno 41.693 ton odpadkov, a se ta podatek nanaša le na odpadke, ki so bili predmet predhodne pisne prijave in soglasja. Dodajajo, da podatkov o izvozu odpadkov, ki niso predmet predhodne pisne prijave in soglasja (t. i. »zeleni odpadki«) in so bili prav tako poslani na postopke termične obdelave v Avstrijo, nimajo. Niso pa nam odgovorili, koliko sredstev letno Slovenija plača v ta namen in kaj bi se zgodilo, če bi Avstrija zmanjšala odjem.

Tako Karel Lipič, predsednik Zveze ekoloških gibanj Slovenije (ZEG), kot tudi Janja Leban, direktorica strokovne službe za varstvo okolja (SVO) na Gospodarski zbornici Slovenije (GZS), ocenjujeta, da je odpadkov, ki jih Slovenija izvozi na termično obdelavo v druge države, veliko več.

Objektov za neposredno energetske predelavo mešanih komunalnih odpadkov ni

»V Sloveniji ni sežigalnic, v katerih bi se mešani komunalni odpadki neposredno energetske predelovali,« pravijo na ministrstvu. »Za neposredno energetske predelavo mešanih komunalnih odpadkov v sežigalnici odpadkov bi bilo treba v Sloveniji zagotoviti energetske predelavo za okoli 2 x 40 MW vhodne toplotne moči goriva iz mešanih komunalnih odpadkov, pri čemer je upoštevano, da traja sezona ogrevanja stavb šest mesecev, medtem ko mešani komunalni odpadki nastajajo skozi vse leto bolj ali manj enakomerno,« opozarjajo na ministrstvu.

»Če bi taka sežigalnica prevzela tudi nekaj goriva, proizvedenega iz ostankov predelave ločeno zbranih frakcij, bi bila njena vhodna toplotna moč lahko največ 150 MW. Gradnja sežigalnice z vhodno toplotno močjo goriva iz odpadkov, ki ne presega 150 MW in katere celotni izkoristek presega 65 odstotkov (vključitev v daljinski sistem ogrevanja), pomeni relativno drago možnost obdelave komunalnih odpadkov in bi

bistveno podražila ravnanje s komunalnimi odpadki v Sloveniji,« so prepričani na ministrstvu.

Pravijo, da je naša država v zvezi z obdelavo komunalnih odpadkov, zlasti glede recikliranja posameznih frakcij in predvsem glede energetske predelave goriva iz gorljivih frakcij komunalnih odpadkov, vpeta v širši evropski trg storitev na tem področju.

Podjetja opozarjajo, da so zmogljivosti močno omejene

»V Sloveniji so zmogljivosti sežigalnic nevarnih odpadkov, ki nastajajo tako v podjetjih kot tudi v gospodinjstvih in drugje, močno omejene,« opozarjajo v Leku. »Pooblaščenca podjetja jih zato izvažajo v tujino, za njihovo čezmejno premeščanje pa potrebujejo notifikacijo Inšpektorata Republike Slovenije za okolje. V nastalih razmerah po požaru v Kemisu bi bilo za varno ravnanje z nevarnimi odpadki na ravni celotne države treba nadaljevati s pospešenim izdajanjem notifikacij pooblaščenim podjetjem, ki so prevzela Kemisove stranke. Ker so tudi v tujini zmogljivosti omejene, pa bi veljalo pri iskanju najbolj smiselnih rešitev za čezmejno premeščanje nevarnih odpadkov upoštevati, da ima Kemis že rezervirane zmogljivosti na sežigalnicah v tujini,« opozarjajo v Leku. Pravijo, da so tudi sami zavezani k odgovornemu ravnanju z vsemi, še zlasti pa z nevarnimi odpadki. »Količino nevarnih odpadkov zmanjšujemo, v letu 2016 na primer za 17 odstotkov,« poudarjajo v Leku.

»Kljub temu, da preprečujemo in zmanjšujemo nastajanje nevarnih odpadkov ter povečujemo njihov delež za recikliranje in energetske izrabe, menimo, da bi bilo treba na področju predelave oziroma odstranjevanja odpadkov razširiti ponudbo izvajalcev kakovostnih storitev,« pravijo v Leku, kjer lahko v lastni sežigalnici v Lendavi na leto odstranijo 21.000 ton odpadkov, od tega nevarnih največ 18.000 ton, v Mengšu pa lahko s so-sežigom z zemeljskim plinom odstranijo do 4.500 ton odpadnih topil na leto. V obeh obratih odstranjujejo samo lastne odpadke.

Popolna odvisnost od tujine je precejšnja omejitev

Tudi v drugem slovenskem farmacevtskem – novomeški Krki, kjer termične predelave ali izrabe odpadkov ne izvajajo – opozarjajo, da ima Slovenija zelo majhne in omejene zmogljivosti za termično obdelavo odpadkov in da je zato na tem področju skoraj v celoti odvisna od tujine. »To zahteva dolgotrajne, zapletene postopke pridobivanja izvoznih dovoljenj, tedensko pridobivanje izvoznih kvot pri posameznih obratih za termično obdelavo ter velika nihanja v odobrenih tedenskih količinah. Obrati za termično obdelavo v tujini morajo najprej zagotoviti odstranitev domačih odpadkov, letne uvozne količine so omejene,« pojasni Slavko Zupančič, vodja Službe varstva okolja v Krki.

Prepričan je, da bi morala naša država »v infrastrukturo na področju ravnanja z odpadki nujno vključiti tudi energetske, termične izrabe odpadkov.

Popolna odvisnost od tujine namreč lahko za rast in razvoj gospodarstva pomeni precejšnjo omejitev.

Soočajo se z dvema izzivoma

»Z našega stališča je slovensko gospodarjenje z odpadki trenutno pred dvema osrednjima izzivoma,« meni Rudolf Horvat iz družbe Saubermacher Slovenija. »Prvi je popolna implementacija Uredbe o odlagališčih odpadkov ter ureditev sodobnih centrov za obdelavo odpadkov, ki vodijo k obsežnim spremembam masnih tokov na področju nastajanja in nadaljnega ravnanja odpadkov iz gospodinjstev v Sloveniji. Pot, v katero je zakorakalo slovensko gospodarjenje z odpadki, je usmerjena v prihodnost ter snovno in ekološko učinkovitost. Na vsak način pa morajo tem spremembam slediti tudi potrebe po vzpostavitvi kapacitet industrijskega so-sežiga za učinkovito koriščenje v odpadkih skladiščene energije,« je prepričan.

Poudarja, da trenutno Slovenija dragoceno energijo v obliki alternativnih goriv izvaža v tujino in je zato močno odvisna od mednarodnega trga sežiga odpadkov. »Da bi lahko slovensko gospodarstvo z odpadki postalo samozadostno in bi lahko koristilo energijo v lastni državi, bi kot kratkoročno rešitev predlagal vzpostavitev zmogljivosti za industrijski so-sežig primernih odpadkov v Sloveniji, v obsegu vsaj 400.000 ton,« pravi Horvat.

Drugi bistven vidik, na katerega želi opozoriti, je dejstvo, da Slovenija na področju nevarnih odpadkov zavzema zelo močno vlogo izvozne države. »Ravno za proizvodno industrijo predstavljata kontinuiran prevzem in strokovna predelava nevarnih odpadkov, ki nastanejo v okviru proizvodnega procesa, centralno vlogo za zagotavljanje kontinuiranega proizvodnega procesa pri povzročiteljih. Tudi kar zadeva strokovni ugled, strokovno ravnanje in ekološko visoko napredno odstranjevanje nevarnih odpadkov, je za številna mednarodno delujoča podjetja bistven element filozofije podjetja,« pravi Horvat.

Opozarja, da je izpad delovanja Kemisa zaradi požara »jasno pokazal, kako hitro lahko pri manjkajoči primerni infrastrukturi pride do ozkih grl pri odstranjevanju odpadkov. Zato je toliko bolj pomembno, da se ustvarijo kakovostne rešitve za tovrstne odpadke znotraj državnih meja in se na ta način zagotovi transparentna in tehnološko napredna predelava oziroma odstranjevanje.« gg

Foto: Saubermacher

»Izpad delovanja Kemisa je jasno pokazal, kako hitro lahko pri manjkajoči primerni infrastrukturi pride do ozkih grl pri odstranjevanju odpadkov,« poudarja Rudolf Horvat iz podjetja Saubermacher.

VAŠA REŠITEV ZA NEVARNE ODPADKE

Individualna obravnava in strokovno svetovanje za sortiranje, odvoz in odstranjevanje nevarnih odpadkov.

Varno in zanesljivo z lastno proizvodnjo, znanjem in dolgoletnimi izkušnjami.

Saubermacher
Slovenija

Več na www.saubermacher.si
+386 2 6202 300

50 največjih okoljskih podjetij v Sloveniji

Zap. št.	Ime družbe	Čisti prihodki od prodaje (EUR)	Dodana vrednost (EUR)	Št. zaposlenih	Dodana vrednost na zaposlenega (EUR)
1	DINOS	97.744.064	13.232.460	299	44.254
2	ODPAD	54.761.326	2.446.792	24	101.400
3	GORENJE SUROVINA	52.471.898	12.396.818	309	40.078
4	KOSTAK	45.530.346	10.891.083	375	29.029
5	JP VODOVOD-KANALIZACIJA	40.670.517	18.931.682	339	55.930
6	SNAGA JP	34.532.583	10.447.250	376	27.802
7	J & R FILMETA	26.359.649	-304.233	20	-15.443
8	SAUBERMACHER SLOVENIJA	23.149.122	7.942.742	188	42.202
9	KP VELENJE	22.622.840	6.646.364	184	36.137
10	KOMUNALA KRANJ	18.043.102	6.421.011	204	31.434
11	HAMBURGER RECYCLING ADRIA	16.935.030	991.091	4	272.278
12	JP MARJETICA	16.844.883	6.787.202	225	30.153
13	OMAPLAST	16.766.312	3.111.115	88	35.245
14	KOMUNALA NOVO MESTO	16.734.906	4.347.207	130	33.554
15	SIMBIO	15.382.688	6.548.222	203	32.324
16	SNAGA	13.725.348	5.969.778	177	33.804
17	JKP PRODNIK	13.243.315	2.731.896	66	41.721
18	NIGRAD	12.865.808	6.249.172	247	25.317
19	MARIBORSKI VODOVOD	12.397.161	5.476.305	176	31.038
20	JKP GROSUPLJE	11.779.994	2.770.989	99	27.970

IMP Armature

Mi usmerjamo tokove
skupaj z vami.

Zaporne lopute
Nepovratne lopute in ventili
Lovilniki nesnage
Prirobnični zasuni
Navojni zasuni
Navrtni zasuni
Hidranti
Prosto pretočni podzemni hidranti

PROIZVODNI PROGRAM

IMP Armature d.o.o.

Ljubljanska cesta 43
1295 Ivančna Gorica, Slovenija

T: +386 (0)1 7887 300
F: +386 (0)1 7887 328

E: info@imp-ta.si
www.imp-ta.si

Zap. št.	Ime družbe	Čisti prihodki od prodaje (EUR)	Dodana vrednost (EUR)	Št. zaposlenih	Dodana vrednost na zaposlenega (EUR)
21	VODOVOD - KANALIZACIJA	11.535.206	2.610.897	85	30.876
22	KOMTEKS	10.791.675	2.021.735	19	108.988
23	KOMUNALNO PODJETJE PTUJ	10.727.215	4.250.221	147	28.874
24	JEKO - IN	10.475.342	3.471.217	132	26.371
25	JP RIŽANSKI VODOVOD	10.060.316	3.381.006	101	33.356
26	KOMUNALA SLOVENSKA BISTRICA	9.667.192	3.581.450	108	33.110
27	JP SLOVENJ GRADEC	9.542.914	3.316.836	105	31.565
28	KOMUNALA NOVA GORICA	9.449.806	4.136.249	146	28.402
29	KEMIS	9.034.906	2.888.655	41	69.791
30	VODOVODI IN KANALIZACIJA NOVA GORICA	8.119.510	2.613.379	80	32.622
31	PUBLICUS	8.051.378	3.132.001	89	35.136
32	JP VRHNIKA	7.867.685	3.175.990	91	34.783
33	AQUASYSTEMS	7.708.088	6.387.535	15	440.824
34	OKP ROGAŠKA SLATINA	7.535.119	2.141.519	78	27.319
35	JP OKOLJE PIRAN	7.527.155	4.081.959	124	32.893
36	KOMUNALA, JP	7.520.083	2.727.936	128	21.319
37	CENTER ZA RAVNANJE Z ODPADKI PUCONCI	7.304.685	2.601.143	83	31.472
38	BIOTERA	7.282.264	2.182.916	42	52.524
39	JPK IZOLA	7.050.296	2.768.615	77	36.045
40	KOMUNALA TOLMIN	6.982.500	2.021.316	74	27.471
41	KOMUNALNO STANOVANJSKA DRUŽBA AJDOVŠČINA	6.773.144	2.700.113	87	30.943
42	KP KAMNIK	6.639.477	2.494.700	86	29.008

Creina komunalni program

CREINA,
proizvodnja in trgovina
kmetijskih in industrijskih
strojev in naprav, d.d.,
Ulica Mirka Vadnova 8, 4000 Kranj
T: 04 20 13 373
M: 031 742 027, 031 742 092, 051 360 097
E: info@creina.si | www.creina.si

Zap. št.	Ime družbe	Čisti prihodki od prodaje (EUR)	Dodana vrednost (EUR)	Št. zaposlenih	Dodana vrednost na zaposlenega (EUR)
43	KP ORMOŽ	6.441.878	3.166.473	92	34.310
44	KOMUNALNO STANOVANJSKO PODJETJE	6.381.041	3.142.558	102	30.909
45	METALIMPEX SLV	6.337.530	432.356	12	35.065
46	JPK CERKNICA	6.248.046	1.500.307	50	30.066
47	JKP ŽALEC	6.216.196	1.771.682	70	25.191
48	SLOPAK	5.723.840	999.528	12	81.395
49	JKP LOG	5.587.138	2.274.450	77	29.542
50	KOMUNALA RADOVLJICA	5.456.692	1.850.951	49	38.015

*upoštevane so gospodarske družbe v dejavnosti E-oskrba z vodo, ravnanje z odpadkami in saniranje okolja

Vir: podatki Ajpes za leto 2016, javna objava

VARČUJTE Z VODO, ENERGIJO IN DENARJEM, NE S KAKOVOSTJO IN ODGOVORNOSTJO DO NARAVE.

XXL čistilne naprave do 500 PE

Profesionalni program čistilnih naprav nemškega proizvajalca Graf s 50 letno tradicijo za odpadne vode iz manjših zaselkov, stanovanjskih naselij, gostinskih objektov, vzgojno-izobraževalnih ustanov.

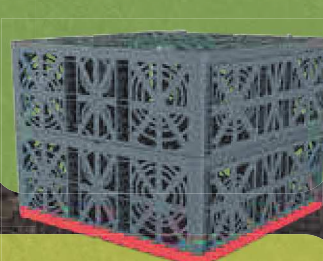
Deževnica

Ali veste, da lahko z uporabo deževnice lahko prihranite do 50 % pitne vode. In denarja.

Ponikalni sistemi

Ponikalni sistemi so učinkoviti, lahki ter omogočajo enostavno montažo.

Prečrpalni jaški

Prečrpalni jaški se uporabljajo za prečrpavanje gospodinskih in industrijskih odpadnih voda, ki vsebujejo tudi goste dele. Rešitev za situacije, ko je objekt pod nivojem kanalizacijskega omrežja.

Lovilci olj in maščob

Kjer obstaja možnost, da bi mineralna olja in maščobe zašli v potoke, reke, jezera, podtalnico ali zemljo.

Armex Armature d.o.o., Ivančna Gorica, tel.: 01 786 92 70, 051 652 192

www.cistilnenaprave-dezevnica.si

